

Avgränsningssamråd för strategisk miljöbedömning

Gällande planprogram för västra Stockaryd, Dnr: KS 2024/202

Inledning

Syftet med avgränsningssamrådet är att fastställa vilka miljöaspekter som ska behandlas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) för planprogrammet. Den strategiska miljöbedömningen syftar till att integrera miljöaspekter i planeringsprocessen och säkerställa att miljöeffekter beaktas på ett tidigt stadium.

Beskrivning av planprogrammet

Planprogrammet för västra Stockaryd omfattar utveckling av ett industriområde i västra Stockaryd, baserat på Stockarydsterminalens framtida utveckling med anslutning mot Södra stambanan. Området omfattar cirka 280 hektar och sträcker sig från den västra delen av Stockaryd ner till Stockarydsterminalen och vidare söderut. Planprogrammet ska vägleda en etappvis detaljplaneläggning för att säkerställa att områdets strukturer och funktioner samspekar logiskt.

Miljöaspekter

Följande miljöaspekter har identifierats som relevanta för planprogrammet västra Stockaryd:

Klimatpåverkan och transporter

- Ökad godstrafik via järnväg kan minska utsläpp jämfört med vägtransporter.
- Byggnation och ökad verksamhet kan ge upphov till växthusgasutsläpp vid förlust av naturområden.
- Förlust av naturområden som kan binda växthusgaser i form av koldioxid.

Mark- och vattenanvändning

- Området omfattar cirka 280 hektar utveckling av industrier/verksamheter med tillhörande infrastruktur, vilket kräver hänsyn till hydrologi och dagvattenhantering.
- Risk för påverkan på grundvatten och ytvatten vid exploatering.
- Påverkan på våtmarksområde Kolsmad bestående av sumpskog
- Röde mosse med aktiv torvbrytning

Naturvärden och biologisk mångfald

- Förlust av stora områden av skog, torvmark och kärrtorvsmark

- Viktigt att identifiera skyddsvärda arter och biotoper, särskilt i närheten av våtmarker och skogsområden.

Buller- och vibrationsstörningar

- Industriell verksamhet och ökad tågtrafik kan påverka närboende och rekreationsområden.
- Ökad trafikmängd från och till området

Kulturmiljö och landskapsbild

- Påverkan på landskapsbilden för Norra Hetseryd och Stockaryd.

Infrastruktur och teknisk försörjning

- Utbyggnad av VA-system, vägar och energiförsörjning.
- Dagvattenutredning för planprogrammet visar på omfattande behov av rening och fördröjning av dagvatten.

Människors hälsa och säkerhet

- Risker kopplade till transporter av farligt gods via järnväg och väg.
- Trafikmiljön för oskyddade trafikanter.
- Potentiellt förorenade områden.
- Ökad trafikmängd bidra till ökade luftföroreningar lokalt, regionalt och globalt

Samrådsprocess

Avgränsningssamrådet innebär en dialog mellan kommunen och berörda aktörer, såsom länsstyrelser, kommuner, andra myndigheter, allmänheten och intresseorganisationer. Syftet är att identifiera relevanta miljöeffekter, bestämma omfattningen och detaljningsnivån på miljöbedömningen, samt säkerställa att miljöaspekter integreras i planeringsprocessen på ett tidigt stadium.

Strategisk Miljöbedömning

Den strategiska miljöbedömningen (SMB) syftar till att integrera miljöaspekter i planeringsprocessen och säkerställa att miljöeffekter beaktas på ett tidigt stadium. SMB:n omfattar en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska innehålla följande:

1. En sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program.
2. En identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd.
3. Uppgifter om:
  - Miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen eller programmet inte genomförs.
  - Miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt.

- Befintliga miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, särskilt miljöproblem som rör ett sådant område som avses i 7 kap. eller ett annat område av särskild betydelse för miljön.
  - Hur hänsyn tas till relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljö hänsyn.
4. En identifiering, beskrivning och bedömning av de betydande miljö effekter som genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra.
  5. Uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljö effekter.
  6. En sammanfattning av de överväganden som har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes.
  7. En redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljö påverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.
  8. En icke-teknisk sammanfattning av 1-7.

Sveriges miljömål

Sveriges miljömålssystem består av tre nivåer:

1. Generationsmålet – Det övergripande målet är att lämna över ett samhälle där de stora miljö problemen är lösta till nästa generation.
2. 16 miljö kvalitetsmål – Dessa beskriver önskat tillstånd i miljön, t.ex.:
  - Begränsad klimatpåverkan
  - God bebyggd miljö
  - Levande sjöar och vattendrag
  - Ett rikt växt- och djurliv
3. Etappmål – Konkreta steg för att nå miljö kvalitetsmålen, t.ex. inom avfall, energi, transporter och biologisk mångfald.

Sveriges klimatmål och klimatpolitiska ramverk

Sveriges klimatpolitiska ramverk består av tre delar:

1. Klimatlag – Regeringen är skyldig att föra en klimatpolitik som utgår från klimatmålen och redovisa detta årligen.
2. Klimatmål – Senast 2045 ska Sverige ha nettonollutsläpp av växthusgaser. Därefter ska negativa utsläpp uppnås.
  - Utsläppen ska minska med minst 85 % jämfört med 1990.
  - Kvarvarande utsläpp (15 %) kan hanteras med kompletterande åtgärder som bio-CCS eller internationella klimatinsatser.
3. Klimatpolitiskt råd – Ett oberoende råd som granskar regeringens klimatpolitik.

Region Jönköpings arbete med miljömål

Länsstyrelsen i Jönköpings län samordnar det regionala miljömålsarbetet med fokus på:

Regionala åtgärdsprogram som:

- Åtgärdsprogram Grön handlingsplan 2025-2029
- Åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan 2021-2025
- Åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat 2021-2025
- Åtgärdsprogram Hälsans miljömål 2023-2027
- Åtgärdsprogram Vattnets miljömål 2023-2027
- Samverkan med kommuner, näringsliv och civilsamhälle.
- Uppföljning av miljötillståndet för att styra insatser och beslut.

Arbetet är direkt kopplat till de nationella miljömålen och klimatmålen.

Sävsjös gröna hållbarhetsprogram – 8 mål för ett grönare Sävsjö

Sävsjö kommun arbetar med hållbar utveckling genom 8 mål:

- Mål 1 Klimatpositiva Sävsjö
- Mål 2 Sävsjö är en fossilfri transportkommun
- Mål 3 Energi- och klimatsmart bebyggelse i Sävsjö
- Mål 4 Förnybar energiproduktion i Sävsjö
- Mål 5 Cirkulär konsumtion och produktion i Sävsjö
- Mål 6 En giftfri miljö i Sävsjö
- Mål 7 Ökad biologisk mångfald i Sävsjö
- Mål 8 Ett klimatanpassat Sävsjö

Kommunens arbete är en lokal tillämpning av både de regionala och nationella miljömålen.

Planprogram för västra Stockaryd – koppling till miljö- och klimatmålen

Planprogrammet för västra Stockaryd syftar till att möjliggöra industriell utveckling i anslutning till Stockarydsterminalen med omnejd. Planprogrammet förhåller sig till Sävsjös gröna hållbarhetsprogram på följande sätt:

Målområde	Koppling till mål
Fossilfri transportkommun (Mål 2)	Ny genomfartsväg för väg 761 som avlastar centrala Stockaryd. Planerad Södergående växel till Södra stambanan. Separata gång- och cykelvägar längs nya vägar och industrigator. Infrastruktur för ellastbilar, elbilar och gasdrivna fordon.

	Främjar intermodala transporter och minskar vägtransporter.
Gifrfri miljö (Mål 6)	<p>Identifiering av potentiellt förorenade områden (t.ex. gamla barkdeponier, bilskrot).</p> <p>Krav på miljötekniska markundersökningar innan exploatering.</p> <p>Hänsyn till föroreningsrisker i dagvattenhantering.</p> <p>Beaktande av kemisk status i vattenförekomster (t.ex. kvicksilver, PBDE).</p>
Biologisk mångfald (Mål 7)	<p>Genomförd naturvärdesinventering (NVB1–NVB7).</p> <p>Identifiering av tallmossar, sumpskogar, källmiljöer och bäckmiljöer.</p> <p>Rekommendationer om att: Undanta områden med naturvärdesklass 3 från exploatering.</p> <p>Bevara gröna korridorer.</p> <p>Kompensera genom restaurering av våtmarker.</p>
Klimatanpassat Sävsjö (Mål 8)	<p>Omfattande dagvattenutredning och skyfallsanalys.</p> <p>Planering av utjämningsmagasin, sedimentationsdammar och svackdiken.</p> <p>Anpassning till framtida klimatförändringar (ökad nederbörd, skyfall).</p> <p>Hänsyn till hydrologi, våtmarker och översvämningrisker.</p>

Föreslagna avgränsningar av miljöbedömningen

Geografisk avgränsning

Miljöbedömningen omfattar det område som definieras i planprogrammet för västra Stockaryd, beläget inom Sävsjö kommun. Avgränsningen inkluderar både det planerade verksamhetsområdet samt angränsande infrastruktur såsom vägar, järnvägsanslutningar och tekniska försörjningssystem som kan påverkas av utvecklingen.

Tidsmässig avgränsning

I enlighet med förarbetena till Miljöbalken (prop. 2003/04:116) ska miljökonsekvenser belysas på kort, medellång och lång sikt. Följande tidsintervall föreslås:

Kort sikt (1–5 år):

- Framtagande av detaljplaner i etapper.
- Aktiv bygg- och anläggningsperiod för infrastruktur och grundläggande etableringar, brukar vara ungefär 1–5 år. Denna företeelse kan uppstå på kort sikt under olika perioder från medellång till lång sikt.

Medellång sikt (5–15 år):

- Genomförandetiden för detaljplaner är från 5 år till 15 år.
- Fortsatt aktiv byggnation och utveckling av verksamhetsområden.
- Etablering av verksamheter och tillhörande infrastruktur och logistiklösningar.

Lång sikt (15–30 år):

- Området är fullt utbyggt.
- Verksamheter är etablerade och i drift.
- Infrastruktur används kontinuerligt och påverkan har stabiliserats.

Avgränsning i sak

Miljöbedömningen kommer att fokusera på generella och strategiska aspekter av påverkan, effekter och konsekvenser kopplade till planprogrammets genomförande. Bedömningen omfattar:

- **Generell påverkan av industriell etablering:**
Analys av hur området påverkas av verksamheter av industriell karaktär utan att specificera enskilda aktörer eller verksamhetstyper.
- **Infrastrukturens påverkan:**
Bedömning av hur nya vägar, gång- och cykelvägar samt utveckling av järnvägsförbindelser (inkl. spårlängder och anslutningar) påverkar området och dess omgivning.
- **Trafik och mobilitet:**
Översiktlig analys av förändrade trafikrörelser, fordonsfördelning och logistikflöden till följd av planens genomförande.

Det är inte aktuellt att genomföra detaljerade bedömningar av enskilda verksamheter eller byggnader inom ramen för denna strategiska miljöbedömning. Sådana bedömningar ska genomföras i samband med framtida detaljplaner eller tillståndsprövningar för enskilda etableringar.

